

Universiteit Leiden

Onderwijs- en examenregeling

Masteropleiding Jeugdrecht 2026-2027

Geldig vanaf 1 september 2026

Deze Onderwijs- en examenregeling (OER) is gebaseerd op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en op de door de Universiteit Leiden vastgestelde universitaire richtlijnen, te weten:

- Regeling Bindend Studieadvies
- Kaderdocument Leidse Register Opleidingen
- Universitaire jaarindeling
- Regeling inschrijving, collegegeld en examengeld
- Protocol Surveillance op Afstand

De model-OER wordt in het Nederlands vastgesteld en daarna in het Engels vertaald. Indien er onverhoopt verschillen zijn tussen de beide versies, is de Nederlandse versie leidend.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de Onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de Onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens, vervolgopleiding
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Evaluatie van het onderwijs
8. Slotbepalingen

Bijlagen

- [Inschrijfprotocol](#)
- [Studiegids](#)

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleiding Jeugdrecht hierna te noemen: de opleiding.

De opleiding is ingesteld in de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit, en wordt in Leiden verzorgd door de faculteit, daarvan de Instituten en hun afdelingen en het onderwijsinstituut genaamd Cleveringa Instituut.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. beoordelaar, eerste/tweede: de examinerator die als eerste dan wel als tweede de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van een opleiding leest en beoordeelt. De eerste beoordelaar treedt tevens op als begeleider;
- b. digitale onderwijsleeromgeving: een digitale omgeving waarin de student kan samenwerken, communiceren en leren, zoals Brightspace;
- c. EC(TS): het European Credit (Transfer System);
- d. examen: omvat de tentamens verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende onderwijseenheden, voor zover de examencommissie dat heeft bepaald met inbegrip van een door haar zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet;
- e. examencommissie: de examencommissie van een opleiding, ingesteld en benoemd door het faculteitsbestuur krachtens artikel 7.12a van de wet;
- f. examinerator: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- g. inschrijfprotocol: het protocol met specifieke en bindende informatie over de inschrijving voor onderwijseenheden, tentamens en examens, vastgesteld door het College van Bestuur. Het inschrijfprotocol maakt als bijlage onderdeel uit van deze regeling;

- h. **judicium:** nadere kwalificatie van de examencommissie over een afgelegd examen;
- i. **kalenderdag:** periode van 24 uur die om middernacht begint en op de kalender door een datum wordt aangeduid, dit zijn alle dagen waaronder werkdagen, weekeinde, erkende feestdagen en verplichte sluitingsdagen;
- j. **Leids universitair reg. opleidingen:** het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
- k. **niveau:** het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen¹;
- l. **nominale studieduur:** de studielast zoals vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen in studiejaren;
- m. **onderwijsbureau:** loket in de faculteit waar de student terecht kan voor informatie en inschrijving voor het onderwijs (Onderwijs Informatie Centrum (OIC), servicedesk, Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden);
- n. **onderwijseenheid:** de vakken en praktische oefeningen van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- o. **onderwijstaal:** de taal van een opleiding waarin colleges en werkgroepen worden gegeven en tentamens en examens worden afgenomen;
- p. **opleiding:** de opleiding waarop deze OER betrekking heeft: een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;

¹ [Kaderdocument Leids universitair register opleidingen](#)

- q. portfolio: een dossier van monitoring en beoordeling waarmee studenten (1) aannemelijk maken te beschikken over een niveau van academische vorming dat voldoende is voor het verweren van het diploma, (2) inzicht geven in het persoonlijk proces van academische vorming gedurende de opleiding, en (3) begeleiding en studieloopbaanadvisering mogelijk maken;
- r. praktische oefening: een praktische oefening als (onderdeel van) een tentamen of examen, als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onder d van de wet, in een van de volgende vormen:
- het maken van een scriptie/eindwerkstuk/afstudeerverslag/eindwerk van een opleiding,
 - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
 - het maken van een onderzoeksopdracht,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
 - het doorlopen van een stage, of
 - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- s. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- t. studiegids: de digitale studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding. De Studiegids maakt als bijlage deel uit van deze regeling;
- u. studiepunten: de eenheid uitgedrukt in EC waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunten gelijk aan 28 uren studie;
- v. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet) door ten minste één daartoe door de examencommissie aangewezen examinator. Het onderzoek kan zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, of een combinatie hiervan, plaatsvinden. Uitsluitend aan een tentamen zijn studiepunten verbonden. Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de door de examencommissie bepaalde werkwijze voor de kwaliteitsborging van tentamens en

examens.² Een tentamen kan uit meerdere (deel)tentamens bestaan;

- w. toelatingscommissie: de commissie, ingesteld door het faculteitsbestuur, die tot taak heeft te beoordelen, met toepassing van de toelatingseisen krachtens artikel 7.30b, eerste, tweede en derde lid van de wet en de universitaire regeling toelatingen masteropleidingen, welke verzoekers tot deze masteropleiding kunnen worden toegelaten;³
- x. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen en de door het College van Bestuur aangewezen verplichte sluitingsdagen;
- y. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).
- z. bachelor: de bacheloropleiding, zoals bedoeld in de wet;
- aa. scriptie: de neerslag van één van de praktische oefeningen als bedoeld onder letter r., zijnde een onderwijseenheid.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Gedragscodes

- 1.3.1 De gedragscode Omgangsvormen⁴ is van toepassing; deze is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.
- 1.3.2 De Gedragscode onderwijs op afstand is van toepassing⁵; deze geeft richtlijnen voor het lesgeven en leren via digitale omgevingen, remote omgevingen of elke vorm van onderwijs die voornamelijk afhankelijk is van IT-services.
- 1.3.3 Tevens is de (universitaire) Regeling ICT en internetgebruik⁶ van toepassing. De regeling regelt het verantwoord gebruik van de ICT-voorzieningen en internet en de wijze waarop controle op

² [Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens bacheloropleidingen FdR](#)

³ De toelatingscommissie brengt haar oordeel bij wijze van advies uit aan het faculteitsbestuur dan wel handelt onder verantwoordelijkheid van en namens het faculteitsbestuur. Vgl. artikel (5.1-)5.2.

⁴ [Gedragscode omgangsvormen docenten en studenten](#)

⁵ [Gedragscode onderwijs op afstand](#)

⁶ [Regeling ICT- en internetgebruik](#)

het gebruik plaatsvindt. De regeling beschrijft ook welk gedrag niet wordt getolereerd en welke consequenties daaraan verbonden zijn.

- 1.3.4 Op het onderwijs van de opleiding zijn voorts de facultaire gedragsregels van toepassing.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Met de opleiding wordt beoogd:

- Specialisatie en verdieping ten opzichte van de bachelor Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht, door middel van een verbredende en verdiepende academische vorming, waarbij het onderwijs nauw aansluit bij het onderzoek;
- Voorbereiding op een maatschappelijke loopbaan, door het verschaffen van kwalificaties om vraagstukken te benoemen en op te lossen in een beroepspraktijk waarvoor de opleiding vereist of dienstig is;
- Oriëntatie op een wetenschappelijke loopbaan, door het verschaffen van kwalificaties om zelfstandig wetenschappelijk onderzoek te verrichten.

Artikel 2.2 *Niet van toepassing.*

Artikel 2.3 Eindkwalificaties⁷

Afgestudeerden van de opleiding hebben de volgende eindkwalificaties bereikt, gerangschikt volgens de Dublin-descriptoren:

Dublin-descriptoren

Kennis en inzicht

De master heeft aantoonbare kennis en inzicht, gebaseerd op de kennis en het inzicht op het niveau van Bachelor en die deze overtreffen en/of verdiepen, alsmede een basis of een kans bieden om een originele bijdrage te leveren aan het ontwikkelen en/of toepassen van ideeën, vaak in onderzoeksverband;

Toepassen van kennis en inzicht

De master is in staat om kennis en inzicht en probleemoplossende vermogens toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een bredere (of multidisciplinaire) context die gerelateerd is aan het vakgebied; is

⁷ De eindkwalificaties, ook wel aangeduid als eindtermen, zijn afgeleid van het doel van de opleiding (artikel 2.1) en vormen een operationalisering en concretisering hiervan. Eindkwalificaties behoren dusdanig geformuleerd te zijn dat ze ook concreet toetsbaar zijn. Op deze wijze is het mogelijk om vast te stellen of een afgestudeerde een bepaalde kwalificatie daadwerkelijk heeft verworven binnen de opleiding – in ieder geval door de examencommissie maar zo nodig ook door derden. De eindtermen vormen op die manier de kwalificaties waaraan een student uiteindelijk moet voldoen om diens diploma te kunnen behalen.

in staat om kennis te integreren en met complexe materie om te gaan;

Oordeelsvorming

De master is in staat om oordelen te formuleren op grond van onvolledige of beperkte informatie en daarbij rekening te houden met sociaalmaatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen;

Communicatie

De master is in staat om conclusies, alsmede de kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op een publiek van specialisten en niet-specialisten;

Leervaardigheden

De master bezit de leervaardigheden die de master in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.

Eindkwalificaties

Kennis en inzicht

1. De master heeft grondige kennis van en diepgaand inzicht in de grondbeginselen en systematiek van het jeugdrecht, de historische context en de van belang zijnde verdragen, wetten en regelingen – en de onderlinge samenhang daarvan:
 - a. het VN-verdrag inzake de rechten van het kind, het Europees Verdrag voor de Rechten van de mens en andere internationale mensen- en kinderrechtenstandaarden;
 - b. de relevante bepalingen uit de boeken 1, 7 en 10 van het Burgerlijk Wetboek, het wetboek van Strafrecht en het wetboek van Strafvordering, de Jeugdwet en bijbehorende wetten en regelingen.
2. De master heeft grondige kennis van en inzicht in de (procesrechtelijke) positie van de minderjarige en van ouders en verzorgers in de relevante deelgebieden van het nationale en internationale recht – en het onderscheid daartussen, te weten:
 - a. het staats- en bestuursrecht -> m.n. (gesloten) jeugdzorg;
 - b. het straf- en strafprocesrecht -> m.n. jeugdstraf(proces)recht, aanpak jeugdcriminaliteit, de rechtspositie van de minderjarige als slachtoffer in het strafrecht;
 - c. het civiele recht -> m.n. jeugdbescherming, personen- en familierecht en de positie van het kind in het gezin, inclusief internationaal privaatrecht;
 - d. het internationaal publiekrecht -> m.n. kinderrechten en de doorwerking in het Nederlandse rechtssysteem;
 - e. het Europees recht -> m.n. de erkenning van de positie van de minderjarige in Europees recht en het belang daarvan voor het Nederlandse recht.
3. De master heeft inzicht in de maatschappelijke en ethische context waarin het jeugdrecht zich ontwikkelt en manifesteert.

Toepassen kennis en inzicht

4. De master is in staat de bovengenoemde kennis toe te passen in de wetenschap, d.w.z. is in staat complexe problemen die betrekking hebben op de onderdelen genoemd onder 2. diepgaand en in onderling verband te analyseren – en hiervoor creatieve juridische oplossingen te verzinnen.
5. De master is in staat de bovengenoemde kennis toe te passen in de rechtspraktijk (waaronder de zgn. Togaberoepen indien deze opleiding wordt afgerond in combinatie met het afsluitend examen van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid of Notarieel recht die voldoet aan de door de relevante beroepsorganisaties geformuleerde Civiel Effect-eisen).
6. De master is in staat de bovengenoemde kennis toe te passen in de beroepspraktijk van beleidsmakers en belangenorganisaties (bijv. bij het ontwikkelen van lobbyactiviteiten).

Oordeelsvorming

7. De master is in staat om zich op basis van wetenschappelijk verantwoorde feiten en gegevens, en op basis van een beargumenteerde, verantwoorde en controleerbare afweging, zelfstandig een mening te vormen over juridische en maatschappelijke vraagstukken op het gebied van m.n. het jeugdrecht, maar ook aanverwante rechtsgebieden.
8. De master is in staat om uitkomsten van juridisch wetenschappelijk onderzoek op het gebied van het jeugdrecht op waarde te schatten.
9. De master heeft de competentie om vanuit verschillende rechtsgebieden maatschappelijk relevante thema's te bestuderen en de opgedane kennis van verschillende rechtsgebieden toe te passen op maatschappelijke vraagstukken binnen het jeugdrecht.
10. De master is in staat kritisch na te denken over de ethische, sociaal-maatschappelijke en politieke implicaties van kwesties op het gebied van het (jeugd)recht en zich zelfstandig een mening te vormen op basis van een beargumenteerde afweging van relevante aspecten bij een bepaald vraagstuk, en deze mening te presenteren.

Communicatie

11. De master is in staat om zijn bevindingen en conclusies over concrete casus op het gebied van m.n. het jeugdrecht, maar ook aanverwante rechtsgebieden, mondeling en schriftelijk helder te presenteren:
 - a. voor vakgenoten, waar nodig in de door de juridische beroepspraktijk vereiste vorm (verweerschrift, verzoekschrift, pleitnota, pleidooi);
 - b. voor direct betrokkenen bij (juridische) vraagstukken in het jeugdrecht met geen of beperkte juridische kennis.
12. De master is in staat zijn meningen, bevindingen en conclusies over kwesties op het gebied van m.n. het jeugdrecht, maar ook aanverwante rechtsgebieden, schriftelijk en mondeling helder te presenteren aan collega's uit de beroepspraktijk van beleidsmakers en belangenorganisaties (waar nodig in de vorm van een beleidsnotitie of lobbydocument).
13. De master is in staat wetenschappelijke debatten op het gebied van de deelgebieden genoemd onder 2. te volgen en daaraan deel te nemen.
14. De master is in staat de resultaten van zijn juridische onderzoek schriftelijk en mondeling te presenteren volgens de normen van het juridische wetenschappelijke onderzoek.

Leervaardigheden

15. De master heeft de leervaardigheden verworven om (grotendeels) zelfstandig juridisch onderzoek op het terrein van m.n. het jeugdrecht, maar ook aanverwante rechtsgebieden, uit te voeren dat in beginsel tot de academische promotie zou kunnen leiden.
16. De master heeft de leervaardigheden verworven om de tijdens de opleiding verworven kennis en vaardigheden op het gebied van m.n. het jeugdrecht, maar ook aanverwante rechtsgebieden, (grotendeels) zelfstandig verder uit te zoeken

Artikel 2.4 Inrichting van de opleiding

De opleiding wordt voltijds verzorgd.

De nominale studieduur van de voltijdopleiding is één jaar.

Artikel 2.5 Studielast

De opleiding heeft een studielast van 60 studiepunten.

Artikel 2.6 Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling

De opleiding start op 1 september. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de universitaire semesterindeling en omvat 42 onderwijsweken.

Artikel 2.7 Examens van de opleiding

Aan de opleiding is een masterexamen verbonden (vgl. artikel 1.2 letter d).

Artikel 2.8 Onderwijstaal

- 2.8.1 Met inachtneming van de Gedragscode voertaal⁸ zijn de onderwijstalen binnen de opleiding Nederlands en Engels.

De student wordt geacht de gebruikte onderwijstalen binnen de opleiding voldoende te beheersen, conform de eisen geformuleerd in hoofdstuk 5.

- 2.8.2 In afwijking van artikel 2.8.1 kan de Examencommissie, in overeenstemming met de Richtlijn taalbeleid,⁹ in individuele gevallen toestaan dat de scriptie wordt geschreven in een andere taal.

⁸ [Gedragscode voertaal](#)

⁹ [Richtlijn taalbeleid](#)

Artikel 2.9 Kwaliteit

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO¹⁰ en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

¹⁰ De Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie.

Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma

Artikel 3.0 Uitzonderingen vanwege overmachtssituaties

Indien, vanwege een crisis of andere overmachtsomstandigheden, deelname aan onderwijseenheden of de verzorging daarvan, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, niet mogelijk is zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt door het daartoe bevoegde orgaan. De bekendmaking gebeurt in ieder geval op Brightspace dan wel wordt op Brightspace vermeld via welk ander medium hierover wordt gecommuniceerd. Onder een crisis wordt verstaan een crisis als omschreven in artikel 1 van de Regeling Coördinatie Crisisbeheersing Universiteit Leiden.

Artikel 3.1 Verplichte onderwijseenheden

- 3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijseenheden¹¹ met een totale studielast van 60 studiepunten. Onderdeel van de verplichte onderwijseenheden vormen de vooraf vastgestelde onderwijseenheden waaruit de student verplicht een keuze moet maken.¹²
- 3.1.2 In de Studiegids wordt de feitelijke vormgeving nader omschreven te weten de studielast, het niveau¹³, de inhoud, de tentaminering en de onderwijsvorm van de onderwijseenheden van het onderwijsprogramma.

Artikel 3.2 Keuzevrijheid

- 3.2.1 *Niet van toepassing.*¹⁴
- 3.2.2 *Niet van toepassing.*
- 3.2.3 *Niet van toepassing.*
- 3.2.4 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit onderwijseenheden die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie.¹⁵ Bij het verlenen van de toestemming geeft deze examencommissie tevens aan tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren. Indien nodig wijst het College van Bestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast.

¹¹ Deze onderwijseenheden zijn benoemd in de Studiegids.

¹² De tweede tevens laatste zin heeft betrekking op zogenoemde ‘gebonden keuzevakken’ en/of ‘profileringsvakken’. De informatie is te vinden via de Studiegids.

¹³ Conform de ‘abstracte structuur’ als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

¹⁴ Het betreft het onderwerp keuzevrijheid. Onderwijsprogramma’s van afstudeerrichtingen kunnen wel zogenoemde ‘gebonden keuzevakken’ en ‘profileringsvakken’ bevatten, maar blijven daarmee vallen onder de verplichte onderwijseenheden genoemd in artikel 3.1.1.

¹⁵ Overeenkomstig artikel 7.3j van de WHW (‘vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs’).

Artikel 3.3 Praktische oefeningen

- 3.3.1 Bij elk van de in de Studiegids vermelde onderwijseenheden is aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, (vgl. artikel 1.2 letter r) alsmede of deelname aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van (andere onderdelen) van het tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen. (vgl. artikelen 4.1.1, 4.1.3 en 4.6.6).
- 3.3.2 In de Studiegids staan omvang en studielast van de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van een opleiding beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van een opleiding moet voldoen. (Vgl. artikel 6.3)

Artikel 3.4 Deelname aan onderwijseenheden en tentamens

3.4.1 Deelname aan onderwijseenheden

- 3.4.1.1 De student dient zich in te schrijven voor de onderwijseenheid volgens het geldende inschrijfprotocol¹⁶. Dit betekent dat de student zich in MyStudymap inschrijft voor een onderwijseenheid en daarbij de activiteiten aanvinkt waar de student aan mee wil doen (hoorcollege, werkcollege, praktische oefening en tentamen). Inschrijven kan tot uiterlijk vijf kalenderdagen voor aanvang. Voor sommige onderwijseenheden geldt de termijn zoals bepaald in de beschrijving van de onderwijseenheid in de Studiegids en in artikel 3.4.1.2. Voor de inschrijving voor het tentamen geldt een afwijkende termijn zoals is bepaald in artikel 3.4.2.
- 3.4.1.2 In geval van een onderwijseenheid met een beperkt aantal deelnemers, vindt deelname plaats in volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is, bij tijdige inschrijving, plaatsing gegarandeerd bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte curriculum van de opleiding.
- 3.4.1.3 In afwijking van artikel 3.4.1.1 geldt voor bepaalde onderwijseenheden met goedkeuring van het faculteitsbestuur een andere inschrijftermijn (veertien of achtentwintig kalenderdagen). De desbetreffende onderwijseenheid en de bijbehorende inschrijftermijn staan in de Studiegids.
- 3.4.1.4 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven kan zich melden bij het onderwijsbureau (OIC) van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt. In het geldende inschrijfprotocol staan de omstandigheden op grond waarvan de student in afwijking van artikel 3.4.1.1 kan worden ingeschreven.

3.4.2 Deelname aan tentamens en deeltentamens

- 3.4.2.1 Voor deelname aan het tentamen of aan het deeltentamen is vereist dat de student zich inschrijft tot **uiterlijk tien kalenderdagen** voor aanvang van het tentamen of het deeltentamen.
- 3.4.2.2 Voor deelname aan de tweede tentamengelegenheid van dezelfde onderwijseenheid in het lopende studiejaar is vereist dat de student zich inschrijft tot uiterlijk vijf kalenderdagen voor aanvang van het tentamen of het deeltentamen.¹⁷ Deze termijn geldt ook voor de situatie als bedoeld in artikel 4.6.2.
- 3.4.2.3 De student die zich niet tijdig heeft ingeschreven voor een tentamen volgens het geldende inschrijfprotocol kan zich melden bij het onderwijsbureau van de faculteit waarvan de opleiding onderdeel uitmaakt. In het geldende inschrijfprotocol staan de omstandigheden op grond waarvan de student in afwijking van de artikelen 3.4.2.1 en 3.4.2.2 kan worden ingeschreven.

Artikel 3.5 Verspreiding studiematerialen

- 3.5.1 Het de student niet toegestaan foto's, audio- of video-opnames van colleges, tentamengelegenheden en onderwijsgerelateerde gesprekken, waaronder de nabesprekingen van tentamens (met inbegrip van tentamenopgaven en antwoordmodellen), te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de betreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan. De student heeft geen zelfstandige zeggenschap over deze materialen, tenzij de universiteit deze expliciet aan de student heeft toegekend.
- 3.5.2 Het is de student niet toegestaan op welke wijze dan ook studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.
- 3.6.3 Het is de student niet toegestaan inbreuk te maken op de intellectuele eigendomsrechten van de universiteit, van derden of van degene met wie licentie afspraken zijn gemaakt.

¹⁶ [Inschrijven voor vakken en tentamens - Universiteit Leiden](#)

¹⁷ De sluitingstermijn voor wat betreft de tweede tentamengelegenheid kan per faculteit verschillen; voor de Faculteit der Rechtsgeleerdheid geldt dat een student tot uiterlijk **tien kalenderdagen** voor aanvang van de tweede tentamengelegenheid de tijd heeft om zich hiervoor in te schrijven (vgl. punt 7 Inschrijfprotocol Universiteit Leiden).

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens¹⁸, vervolgopleiding

Artikel 4.0 Uitzonderingen vanwege overmachtssituaties

Indien, vanwege een crisis of andere overmachtsomstandigheden, het niet mogelijk is tentamens en examens aan te bieden in de vorm of op het moment, zoals in deze regeling of in de Studiegids is vastgelegd, zullen wijzigingen hierin tijdig bekend worden gemaakt door het daartoe bevoegde orgaan. De bekendmaking gebeurt in ieder geval op Brightspace dan wel wordt op Brightspace vermeld via welk ander medium hierover wordt gecommuniceerd. Onder een crisis wordt verstaan een crisis als omschreven in artikel 1 van de Regeling Coördinatie Crisisbeheersing Universiteit Leiden.

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

- 4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden, met uitzondering van de onderwijseenheden die in het onderwijsprogramma in de Studiegids met zoveel woorden worden aangeduid als 'Privatissimum' en/of 'Practicum', die worden (slechts) één keer per jaar getentamineerd.¹⁹ Voor praktische oefeningen bepaalt de examencommissie de wijze van herkansing.
- 4.1.2 Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de praktische organisatie van de tentamens en examens en ziet erop toe, zo nodig door surveillance, dat de tentamens en examens in goede orde verlopen. Indien gebruik wordt gemaakt van surveillance gebeurt dit volgens het Protocol Surveillance op Afstand.
- 4.1.3 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, dan staat deelname aan een tentamen als bedoeld in artikel 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten. (Vgl. artikelen 3.3 en 4.6.6)
- 4.1.4 Indien het cijfer van een onderwijseenheid samengesteld wordt uit meerdere deeltentamens kan afgeweken worden van het aantal kansen zoals bedoeld in artikel 4.1.1, met dien verstande dat de student minimaal in staat wordt gesteld om bij de tweede tentamengelegenheid het vak alsnog met een voldoende af te sluiten door een tentamen dat representatief is voor het gevolgde vak. Indien hier sprake van is wordt dit vastgelegd in de Studiegids.²⁰

¹⁸ Zie voor uitvoeringsmodaliteiten en nadere regeling van de onderhavige onderwerpen [Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens \(R&R\) masteropleidingen FdR](#).

¹⁹ De vakken worden één keer per jaar aangeboden en gelet op de aard, hoedanigheid, inhoud en didactische vormen van deze vakken kan tentaminering namelijk niet plaatsvinden zonder aan het vak deel te nemen. (Vgl. ook artikel 3.3.1)

²⁰ De precieze verhouding, (de inhoud van de) herkansing, en de geldigheid(sduur) van cijfers van deeltentamens worden nader geregeld in de vakbeschrijving van een vak waarbij deze toetsvorm wordt gehanteerd.

- 4.1.5 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in (de facultaire tentamenkalender²¹ in) de Studiegids de tentamendata opgenomen.
- 4.1.6 *Niet van toepassing.*
- 4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een student op diens verzoek in afwijking van artikel 4.1.1 een extra tentamengelegenheid toestaan. Indien het tentamen verbonden aan een onderwijseenheid met goed gevolg is afgelegd, en een student neemt daaraan zonder toestemming van de examencommissie opnieuw deel, dan wordt het resultaat van het laatst afgelegde tentamen niet beoordeeld.
- 4.1.8 Gedurende een masteropleiding heeft een student eenmaal de gelegenheid een tentamen dat met goed gevolg is afgelegd, opnieuw af te leggen. De examencommissie kan hiervan, in uitzonderlijke, individuele gevallen op verzoek van de student, afwijken. Een tentamen dat met goed gevolg is afgelegd kan alleen worden afgelegd in hetzelfde studiejaar waarin dit resultaat is behaald. Bij deze eenmalige herkansing geldt het hoogst behaalde resultaat. Het in de eerste volzin bedoelde tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan.²² Inschrijving hiervoor verloopt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 3.4.1.1 en 3.4.2.3.
- 4.1.9 Van de mogelijkheid in artikel 4.1.8 tot het opnieuw afleggen is uitgesloten:
- een mondeling tentamen;
 - een praktische oefening;
 - een met goed gevolg afgelegd tentamen bij een andere instelling dan de Universiteit Leiden.
- 4.1.10 Wanneer een onderwijseenheid deel uitmaakt van meerdere opleidingen heeft de student eenmaal de gelegenheid het betreffende voldoende resultaat voor het bij die onderwijseenheid behorende tentamen opnieuw af te leggen.
- 4.1.11 De herkansing als bedoeld in artikel 4.1.8 is uitsluitend mogelijk:
- indien de student bij de eerste keer dat de student aan het tentamen van een bepaalde onderwijseenheid deelneemt dit tentamen met goed gevolg heeft afgelegd,²³ én;
 - deze eerste deelname heeft plaatsgevonden bij de *eerste tentamengelegenheid* in het studiejaar.

De herkansing vindt plaats bij de tweede tentamengelegenheid van de betreffende onderwijseenheid in *hetzelfde* studiejaar. (vgl. artikel 4.1.1)

Het gebruik van deze mogelijkheid wordt aangetekend in het persoonsdossier van de student.

²¹ [Tentamenkalender FdR](#)

²² Wanneer het eindcijfer inderdaad is opgebouwd uit deelcijfers, dan herkanst de student één daarvoor in aanmerking komend deelcijfer om het voldoende eindcijfer op te kunnen hogen.

²³ Dit impliceert dat de student niet eerder heeft deelgenomen c.q. niet eerder een onvoldoende heeft behaald voor het tentamen verbonden aan de onderwijseenheid.

- 4.1.12 De herkansing als bedoeld in artikel 4.1.8 is uitsluitend mogelijk voor tentamens waarvoor inschrijving verplicht is (vgl. artikel 3.4.1.1). De Studiegids vermeldt welke tentamens op grond van dit artikel kunnen worden herkanst.
- 4.1.13 Indien de student voor meer dan één masteropleiding staat ingeschreven bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid bestaat voor ieder van deze opleidingen de mogelijkheid een met goed gevolg afgelegd tentamen te herkansen. Indien een masteropleiding meerdere afstudeerrichtingen heeft, dan geldt er slechts één herkansingsmogelijkheid.
- 4.1.14 Zodra de examencommissie heeft vastgesteld dat de student het examen (vgl. artikelen 1.2 letter d en 2.7) met goed gevolg heeft afgelegd, vervalt de mogelijkheid van bovenstaande regeling gebruik te maken voor die betreffende opleiding.

Artikel 4.2 Verplichte volgorde

- 4.2.1 De verplichte volgorde van tentamens is vermeld in de Studiegids. Aan tentamens waarvoor een verplichte volgorde geldt, kan pas worden deelgenomen indien de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd.²⁴ (Vgl. artikel 3.4.2)
- 4.2.2 Voor de onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student een andere volgorde bepalen.

Artikel 4.3 Vorm van de tentamens

- 4.3.1 In de Studiegids staat vermeld of het tentamen, dan wel de deeltentamens, van een onderwijseenheid schriftelijk, digitaal of mondeling, of een combinatie hiervan, dan wel op andere wijze wordt afgelegd. Vastgestelde vormen van (deel)tentamens mogen alleen in bijzondere gevallen worden gewijzigd door de examencommissie in overleg met de examinator. Wijzigingen moeten garanderen dat de leerdoelen van de onderwijseenheid worden getoetst.²⁵
- 4.3.2 De gang van zaken bij tentaminering en de richtlijnen en aanwijzingen, zoals bedoeld in artikel 7.12b, eerste lid, onder b in de wet, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen, staan beschreven in de 'Regels en Richtlijnen van de examencommissie'.
- 4.3.3 Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een

²⁴ Aan de onderwijseenheid scriptie kan eerst worden deelgenomen nadat aan drie tentamens dan wel tentamens met in totaal 20 studiepunten van de onderwijseenheden uit het eerste en/of tweede semester met goed gevolg is deelgenomen, tenzij de Studiegids anders vermeldt.

²⁵ Tentaminering van de in de Studiegids genoemde onderwijseenheden kan ook plaatsvinden in groepsverband. De Examencommissie kan nadere regels opstellen over de tentaminering en beoordeling.

tentamen. De examencommissie wint zo nodig, als bedoeld in het Protocol studeren met een functiebeperking²⁶, deskundig advies in alvorens te beslissen. (Vgl. artikel 6.5)

- 4.3.4 In bijzondere gevallen kan op verzoek van de student de examencommissie, binnen de kaders van de Onderwijs- en examenregeling, toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de Studiegids is vastgelegd.
- 4.3.5 De tentaminering vindt plaats in de voor deze opleiding in de Onderwijs- en examenregeling vastgelegde onderwijstalen (vgl. artikel 2.8). De examencommissie kan op verzoek van de student toestaan dat de tentaminering plaatsvindt in een andere taal.
- 4.3.6 *Niet van toepassing.*

Artikel 4.4 Mondelinge tentamens

- 4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
- 4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bedenkingen heeft.

Artikel 4.5 Regels en richtlijnen examencommissie

- 4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.²⁷
- 4.5.2 De examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examinatoren is gewaarborgd.

Artikel 4.6 Oordeel

- 4.6.1 De examinerator stelt zo snel mogelijk na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast. De student krijgt hierover een bericht uit het universitair studievoortgangssysteem.
- 4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of het deeltentamen is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltentamen vast. De uitslag wordt, binnen dezelfde vijftien werkdagen, bekendgemaakt aan de

²⁶ [Protocol studeren met een functiebeperking](#)

²⁷ De examencommissie heeft daartoe regels en richtlijnen opgesteld. Daartoe behoren de maatregelen die worden genomen in geval van fraude, waaronder begrepen het plegen van plagiaat. Een-en-ander is vastgelegd in de onderwerpen [Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens \(R&R\) masteropleidingen FdR](#).

[NB: Wat de FdR resp. de UL verstaan onder plagiaat, hoe zij daarover denkt, en wat de gevolgen kunnen zijn als een student zich daaraan schuldig maakt is te vinden op de facultaire website en de universitaire informatiepagina met [algemene informatie over plagiaat](#).

student. Het eindoordeel wordt vastgelegd in het universitaire studievoortgangssysteem.²⁸ De student krijgt hierover een bericht via het universitaire studievoortgangssysteem.²⁹ Het oordeel is uiterlijk vijf werkdagen voor de daaropvolgende gelegenheid van hetzelfde tentamen bekend.

- 4.6.3 Wanneer niet aan de in artikel 4.6.2 vermelde termijnen van vijftien werkdagen respectievelijk vijf werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld via een bericht op het u-mailadres van de student voordat deze termijn is verlopen. In dit bericht is opgenomen op welke (uiterste) datum het oordeel bekend wordt gemaakt.³⁰
- 4.6.4 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel getal of een getal met maximaal één decimaal,³¹ tussen 1.0 tot 10.0, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5.0 en 6.0.
- 4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6.0 of hoger is.
- 4.6.6 Het met voldoende resultaat deelnemen aan een praktische oefening kan gelden als (het behalen c.q. afleggen van) een tentamen in de zin van artikel 7.10 van de wet.³²
- 4.6.7 Op het schriftelijke of digitale bewijsstuk van de uitslag van een tentamen³³ wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.
- 4.6.8 *Niet van toepassing.*

²⁸ Volgens de interne regels van de FdR dient uiterlijk op de 14^e werkdag na de dag van het tentamen het cijfer bekend te worden gemaakt. Dit betekent dat de vakcoördinator de cijfers uiterlijk op de 13^e werkdag dient aan te leveren bij het OIC. In verband met wettelijke verplichtingen geldt dat in sommige situaties de nakijktermijn korter is dan hiervoor genoemd – de termijnen die gelden in die situaties worden door het OIC bekend gemaakt aan de secretariaten van de afdelingen en/of de vakcoördinatoren.

²⁹ Dit bericht is het digitale bewijsstuk van het oordeel over het tentamen of deeltentamen aan de student.

³⁰ D.w.z. dat indien bij een tentamen de cijfers niet op tijd bij het Onderwijs Informatie Centrum kunnen worden aangeleverd, dan wel het OIC niet in staat is op tijd de cijfers bekend te maken, door de vakcoördinator of de examiner respectievelijk het hoofd van het OIC in een zo vroeg mogelijk stadium een gemotiveerd verzoek om uitstel wordt ingediend bij de portefeuillehouder Onderwijs van het faculteitsbestuur. Wanneer dit wordt gehonoreerd moet de vakcoördinator of examiner of afdeling waarbij het tentamen wordt afgenomen de student(en) uiterlijk op de veertiende werkdag na het tentamen hiervan op de hoogte stellen alsmede van de dan geldende procedure.

³¹ Zie voor de precieze invulling van deze bepaling de ‘Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens masteropleidingen FdR’.

³² Dit impliceert dat een praktische oefening:

- a. zowel (of: alleen) een voorwaarde kan zijn voor deelname aan het/een tentamen (vgl. artikel 3.3 en artikel 1.2 letter r)
- b. als dat een praktische oefening ook zelf met een cijfer kan worden beoordeeld of geheel of gedeeltelijk het eindcijfer kan bepalen (vgl. onderhavige artikel en artikel 1.2 letter r).

³³ Bij of op het tentamen dan wel in de Brightspace-omgeving van de betreffende onderwijsseenheid.

Artikel 4.7 Geldigheidsduur tentamens en vrijstellingen

- 4.7.1 De geldigheidsduur van behaalde tentamens en verkregen vrijstellingen is in beginsel onbeperkt. De examencommissie kan besluiten dat een tentamen of vrijstelling zijn geldigheid verliest, indien deze langer dan drie jaar geleden is behaald of verkregen en de getentamineerde of vrijgestelde kennis, inzicht en/of vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.³⁴ (Vgl. artikel 4.10.2.1 en 4.10.2.2)
- 4.7.2 De examencommissie kan voor tentamens waarvoor de geldigheidsduur beperkt is conform de in de Regels en Richtlijnen opgenomen criteria, op verzoek van de student, de geldigheidsduur voor een door haar te bepalen periode verlengen. In geval van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 7.51, tweede lid van de wet handelt de examencommissie conform het bepaalde hierover in artikel 7.10, vierde lid van de wet.
- 4.7.3 De in de op grond van 4.7.1 beperkte geldigheidsduur gaat in op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het cijfer is behaald of de vrijstelling is verleend.

Artikel 4.8 Inzagerecht en nabespreking

- 4.8.1 Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk of digitaal tentamen en in ieder geval voordat de tweede tentamengelegenheid plaatsvindt, heeft de student recht op inzage in en nabespreking van diens heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk.
- 4.8.2 Binnen de in artikel 4.8.1 genoemde termijn kan door een belanghebbende kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
- 4.8.3 In de Studiegids of de digitale onderwijsleeromgeving (Brightspace) wordt bekend gemaakt op welke wijze en op welk tijdstip de nabespreking van het tentamen plaatsvinden.
- 4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de inzage en nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvinden.
- 4.8.5 De inzage en nabespreking geschieden op een door de examinerator te bepalen plaats en tijdstip. Inzage en nabespreking kunnen samenvallen.
- 4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de inzage en de nabespreking, dan wordt aan diegene een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in artikel 4.8.1 genoemde termijn.

³⁴ Deze bepaling is gebaseerd op de WHW en op hetgeen hierover in de model-OER staat: "Het faculteitsbestuur kan de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens beperken, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur in een individueel geval te verlengen. De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan uitsluitend worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn."

Artikel 4.9 Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen

De examencommissie kan³⁵ de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens of van deelname aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau en studielast overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel;
- aantoon, al dan niet in aanvulling op het onder a. genoemde, door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid.

Artikel 4.10 Examen

- 4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd.
- 4.10.2.1 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.
- 4.10.2.2 Het onderzoek omvat in ieder geval het oordeel van de examencommissie over de geldigheid van behaalde tentamens en verkregen vrijstellingen als bedoeld in artikel 4.7.1.
- 4.10.3 Het getuigschrift wordt niet eerder uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding is verzorgd door de Universiteit Leiden.
- 4.10.4 Overeenkomstig de regeling³⁶ als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op de uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan.
- 4.10.5 Dit verzoek moet worden ingediend binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer die het getuigschrift wil ontvangen.
- 4.10.6 De examencommissie willigt het verzoek in indien de student niet langer dan drie studiejaar is ingeschreven geweest voor de opleiding. De examencommissie kan het verzoek tevens inwilligen indien het niet inwilligen van het verzoek zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.
- 4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands en/of in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat, inclusief de *grading table* die van toepassing is voor de opleiding. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt.

³⁵ Voor zover niet al ondervangen door de toelating zoals geregeld in hoofdstuk 5.

³⁶ [Regeling uitstel afstuderen Universiteit Leiden](#)

Artikel 4.11 Graadverlening

- 4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad Master verleend met de toevoeging 'of Laws' (LL.M), inclusief vermelding van het wel of niet behaalde zogenoemde (juridisch) Civiel Effect³⁷.
- 4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 Judicia

- 4.12.1 Aan de uitslag van een examen is een judicium verbonden.³⁸
- 4.12.2 Uitgangspunt voor de bepaling van het judicium is het gewogen gemiddelde van de behaalde cijfers van alle tentamens die tot het examen behoren, met uitzondering van die onderwijseenheden/tentamens waarvoor vrijstelling is toegekend of die waarvoor slechts een bewijs van deelname is geregistreerd. Onderwijseenheden die bij andere opleidingen, waaronder buitenlandse, zijn gevolgd, dienen te zijn goedgekeurd door de examencommissie.
- 4.12.3 Het gewogen gemiddelde van alle cijfers wordt bepaald door van elke onderwijseenheid het aantal studiepunten (EC) te vermenigvuldigen met het voor dat onderdeel toegekende cijfer, de uitkomsten hiervan op te tellen en het resultaat daarvan te delen door het totaal aantal behaalde studiepunten.
- 4.12.4 Onverminderd het bepaalde in artikel 4.12.6 en artikel 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diploma-supplement het predicaat 'cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:
- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is een 8,0 of hoger;
 - voor de masterscriptie is minimaal een 8,0 behaald;
 - het examen is behaald binnen de nominale studieduur + 1 jaar, en;
 - niet meer dan 20 EC aan vrijstellingen is verleend.

Voor deeltijdopleidingen stelt de examencommissie overeenkomstige eisen vast, naar rato van het aantal studie jaren voor deze opleiding.

- 4.12.5 Onverminderd het bepaalde in artikel 4.12.6 en artikel 4.12.7 wordt op het getuigschrift en op het diplomasupplement het predicaat 'summa cum laude' vermeld indien voldaan is aan de volgende eisen:
- het gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden is een 9,0 of hoger;
 - voor de masterscriptie is minimaal een 9,0 behaald;
 - het examen is behaald binnen de nominale studieduur, en;
 - niet meer dan 20 EC aan vrijstellingen is verleend.

³⁷ Het Civiel Effect is nodig om de togaberoepen te kunnen uitoefenen.

³⁸ Het judicium bestaat uit de kwalificatie 'geslaagd', dat kan worden aangevuld met het predicaat 'cum laude' of 'summa cum laude' indien aan de vereisten daarvoor zoals genoemd in de leden 2 tot en met 7 van het onderhavige artikel is voldaan.

Voor deeltijdopleidingen stelt de examencommissie overeenkomstige eisen vast, naar rato van het aantal studiejaren voor deze opleiding.

- 4.12.6 De examencommissie kan besluiten in andere, bijzondere gevallen een predicaat te verlenen, mits het gewogen gemiddelde niet meer dan 0,5 punt afwijkt van het in het vierde dan wel vijfde lid bepaalde. Daarbij valt te denken aan aspecten zoals de ontwikkeling die de student tijdens de opleiding heeft doorgemaakt, bepaalde uitzonderlijke prestaties die de student geleverd heeft in de scriptie/het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van een opleiding of andere relevante bijzondere omstandigheden.
- 4.12.7 Ingeval de student een ordemaatregel, als omschreven in de Regels en Richtlijnen, is opgelegd wegens een onregelmatigheid, fraude of plagiaat, wordt geen predicaat verleend, tenzij de examencommissie anders beslist.³⁹

Artikel 4.13 Vervolgopleiding

De verleende graad geeft toegang tot de promotie.

³⁹ Fraude en andere ordemaatregelen worden ingevolge artikel 4.5 OER en artikel 6.6 van de 'Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens masteropleidingen FdR' van de examencommissie aangetekend in het elektronisch persoonsdossier van de student.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding voor studiejaar 2026-2027

Redactionele opmerking: de toelatingseisen 2026-2027 zijn opgenomen met de aanduiding “5.0-(...)”. De eisen voor de toelating met ingang van het studiejaar 2027-2028 zijn opgenomen onder artikel 5.1 e.v.

Artikel 5.0-5.1 Bewijs van toelating

5.0-5.1.1 Een bewijs van toelating wordt door het bestuur van de faculteit verstrekt indien de student voldoet aan de toelatingseisen zoals vastgelegd in artikel 5.0-5.2. In het geval het College van Bestuur een maximum aantal voor de opleiding in te schrijven personen heeft vastgesteld, wordt een bewijs van toelating verstrekt wanneer is voldaan aan deze toelatingseisen en dat aantal niet wordt overschreden.

5.0-5.1.2 Het bewijs van toelating wordt aangevraagd volgens de regels als vastgelegd in de Regeling toelating masteropleidingen.⁴⁰

Artikel 5.0-5.2 Eisen toelating tot de opleiding

5.0-5.2.1 Tot de opleiding zijn toelaatbaar degenen die in het bezit zijn van (één van) de volgende graden (artikel 7.30b eerste lid van de wet):⁴¹

- a. de graad Bachelor in de opleiding Rechtsgeleerdheid aan de Universiteit Leiden, of;
- b. de graad Bachelor in de opleiding Notarieel recht aan de Universiteit Leiden, mits dit een zogenaamde togavariant⁴² betreft, of;
- c. de graad Bachelor in de opleiding Rechtsgeleerdheid of Notarieel recht van een van de andere Nederlandse universitaire juridische faculteiten, mits dit een zogenaamde toga-variant⁴³ betreft, of;
- d. die beschikken over (vergelijkbare) kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die moeten zijn verworven bij beëindiging van de bacheloropleiding bedoeld

⁴⁰ [Regeling toelating masteropleidingen Universiteit Leiden](#)

⁴¹ Dit, onverminderd hetgeen in artikel 5.1.1. is bepaald ten aanzien van de capaciteit en in artikel 5.2.4 is bepaald ten aanzien van de selectie.

⁴² Dat wil zeggen: voldoen aan de vereisten voor het civiel effect met uitzondering van het vereiste van het behaald hebben van een juridische master van (minimaal) 60 EC.

⁴³ Zie de noot bij letter c. Ingeval van bacheloropleidingen die een compensatieregeling kennen impliceert het vereiste van de togavariant dat in ieder geval voor zogenoemde kernvakken van de masterafstudeerrichtingen een voldoende moet zijn behaald, d.w.z. het cijfer 6.0 of hoger. Raadpleeg voor meer informatie [Toelating en aanmelding masteropleiding](#).

in artikel 5.0-5.2.1 letters a, b en c⁴⁴, én aan wie de graad Bachelor van een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs is verleend (anders dan voornoemd in de letters a t/m c), of die aantonen te voldoen aan de eisen die daarvoor worden gesteld.

5.0-5.2.2 Ieder die niet voldoet aan de diploma-vereisten genoemd in artikel 5.0-5.2.1 kan een verzoek indienen bij de toelatingscommissie. De toelatingscommissie beoordeelt of de verzoeker kan worden toegelaten tot de opleiding.

Hiertoe beoordeelt de toelatingscommissie of de verzoeker over voldoende kennis, inzicht en vaardigheden beschikt⁴⁵ op hetzelfde niveau als een bachelorgraad of een verwante bachelorgraad als genoemd in artikel 5.0-5.2.1, onderdelen a, b, c en d. Eventueel onder nader te stellen voorwaarden.

De toelatingscommissie beoordeelt, indien van toepassing, of de verzoeker voldoet aan de kwalitatieve (selectie-eisen) als genoemd in artikel 5.0-5.2.4.

5.0-5.2.3 Engelse taal en Nederlandse taal

5.0-5.2.3.1 Ter nadere uitwerking van artikel 2.8 inzake de beheersing van de onderwijstaal dient de student die toegelaten wil worden voor een Engelstalige master te beschikken over één van de volgende diploma's of te voldoen aan:

- een diploma van een in het Engels onderwezen [International Baccalaureate](#) (of een IB diploma met "English A");
- een diploma middelbaar of hoger onderwijs voltooid in Australië, Canada (met uitzondering van Franstalige opleidingen in Canada), Ierland, Malta, Nieuw Zeeland, Singapore, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten of Zuid-Afrika;
- een diploma van een in het Engels onderwezen opleiding in het wetenschappelijk onderwijs voltooid aan een Nederlandse universiteit (wo);
- een diploma van een in het Engels onderwezen vierjarige opleiding in het hoger beroepsonderwijs voltooid aan een Nederlandse hogeschool (hbo);
- een vwo-diploma.

5.0-5.2.3.2 Indien de student die toegelaten wil worden niet voldoet aan de vereisten onder artikel 5.0-5.2.3.1, kan het taalniveau worden aangetoond met een van de volgende tests:

- IELTS 6.5; waarbij iedere afzonderlijke deelscore minimaal een 6.0 bedraagt;
- TOEFL (internet based) 90 waarbij iedere afzonderlijke deelscore minimaal 20 bedraagt;⁴⁶
- Cambridge English Exam C2 Proficiency, of C1 Advanced met overall score 180, waarbij iedere afzonderlijke deelscore 169 bedraagt.

⁴⁴ Deze kennis, inzicht en vaardigheden zijn neergelegd in de eindkwalificaties van de opleiding zoals beschreven in hoofdstuk 2 van de OER van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht.

⁴⁵ In ieder geval aan de hand van diploma, cijferlijsten, cv en motivatiebrief.

⁴⁶ Zie ook de vergelijkingstabel: [english-test-equivalencies.pdf \(universiteitleiden.nl\)](https://www.universiteitleiden.nl/english-test-equivalencies.pdf).

Bij de aanmelding voor de opleiding mag de test niet langer dan twee jaar geleden zijn afgelegd.

5.0-5.2.3.3 Ter nadere uitwerking van artikel 2.8 inzake de beheersing van de onderwijstaal dient de student die toegelaten wil worden voor een Nederlandstalige master te beschikken over één van de volgende diploma's of te voldoen aan:

- een diploma voortgezet of hoger onderwijs onderwezen in het Nederlands;
- een afgerond TUL examen georganiseerd door de Universiteit Leiden van niveau TUL gevorderd;
- een Certificaat Nederland als Vreemde Taal, niveau Educatief Startbekwaam of niveau Professioneel.

5.0-5.2.3.4 *Niet van toepassing.*

5.0-5.2.4 **Kwalitatieve toelatingseisen (selectie-eisen)**

5.0-5.2.4.1 Naast de eisen genoemd in artikelen 5.0-5.2.1 en 5.0-5.2.2 gelden voor de opleiding krachtens artikel 7.30b tweede lid de volgende kwalitatieve toelatingseisen:

- a. Verzoeken tot toelating voor het daaropvolgende studiejaar dienen te zijn ingediend voor een in de 'regeling toelating' vast te stellen datum.
- b. Bij aanmelding c.q. het verzoek tot toelating dienen tevens te worden ingediend:
 - een uitgebreid curriculum vitae inclusief behaalde resultaten voor de vakken van de vooropleiding(en);
 - een Nederlandstalige motivatiebrief waarin de student zijn academische achtergrond schetst en de motivatie aangeeft om de masteropleiding te volgen en eventueel de rol die de master in de voorgenoemen carrière speelt of kan spelen.
- c. De toelatingscommissie beoordeelt de ingediende verzoeken op toelaatbaarheid en brengt een rangorde aan. Alleen tijdig ingediende verzoeken worden in de rangorde opgenomen.
- d. De rangorde wordt bepaald door weging van:
 - (d.1) de behaalde resultaten in de bacheloropleiding op basis waarvan toelating wordt gevraagd, en
 - (d.2) het cv en relevante extracurriculaire ervaring, en
 - (d.3) de inhoud van de motivatiebrief.

Bij de beoordeling worden de criteria in onderlinge samenhang gezien.

- e. Het faculteitsbestuur of de toelatingscommissie willigt de verzoeken tot toelating in volgens de door haar conform letter c. vastgestelde rangorde.

Artikel 5.0-5.3 *Niet van toepassing.*

Artikel 5.0-5.4 Premasters en educatieve module

5.0-5.4.1 *Niet van toepassing.*

5.0-5.4.2 *Niet van toepassing.*

5.0-5.4.3 De student aan wie de graad Bachelor of Master in het wetenschappelijk onderwijs is verleend en die voldoet aan de gestelde eisen inzake voldoende verwantschap, kan worden ingeschreven met alleen het oogmerk de educatieve module te volgen en af te ronden teneinde daarmee een beperkte tweedegraads bevoegdheid te behalen.

5.0-5.4.3 De educatieve module behoort tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van het ICLON.

Toegang en toelating tot de opleiding 2027-2028

Artikel 5.1 Bewijs van toelating

- 5.1.1 Een bewijs van toelating wordt door het bestuur van de faculteit verstrekt indien de student voldoet aan de toelatingseisen zoals vastgelegd in artikel 5.2. In het geval het College van Bestuur een maximum aantal voor de opleiding in te schrijven personen heeft vastgesteld, wordt een bewijs van toelating verstrekt wanneer is voldaan aan deze toelatingseisen en dat aantal niet wordt overschreden.
- 5.1.2 Het bewijs van toelating wordt aangevraagd volgens de regels als vastgelegd in de Regeling toelating masteropleidingen.⁴⁷

Artikel 5.2 Eisen toelating tot de opleiding

- 5.2.1 Tot de opleiding zijn toelaatbaar degenen die in het bezit zijn van (één van) de volgende graden (artikel 7.30b eerste lid van de wet):⁴⁸
- a. de graad Bachelor in de opleiding Rechtsgeleerdheid aan de Universiteit Leiden;
 - b. de graad Bachelor in de opleiding Notarieel recht aan de Universiteit Leiden, mits dit een zogenaamde togavariant⁴⁹ betreft;
 - c. de graad Bachelor in de opleiding Rechtsgeleerdheid of Notarieel recht van een van de andere Nederlandse universitaire juridische faculteiten, mits dit een zogenaamde toga-variant⁵⁰ betreft;
 - d. die beschikken over (vergelijkbare) kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die moeten zijn verworven bij beëindiging van de bacheloropleiding bedoeld in artikel 5.0-5.2.1 letters a, b en c⁵¹, én aan wie de graad Bachelor van een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs is verleend (anders dan voornoemd in de letters a t/m c), of die aantonen te voldoen aan de eisen die daarvoor worden gesteld.
- 5.2.2 Ieder die niet voldoet aan de diploma-vereisten genoemd in artikel 5.2.1 kan een verzoek indienen bij de toelatingscommissie. De toelatingscommissie beoordeelt of de verzoeker kan worden toegelaten tot de opleiding.

⁴⁷ [Regeling toelating masteropleidingen Universiteit Leiden](#)

⁴⁸ Dit, onverminderd hetgeen in artikel 5.1.1. is bepaald ten aanzien van de capaciteit en in artikel 5.2.4 is bepaald ten aanzien van de selectie.

⁴⁹ Dat wil zeggen: voldoen aan de vereisten voor het civiel effect met uitzondering van het vereiste van het behaald hebben van een juridische master van (minimaal) 60 EC.

⁵⁰ Zie de noot bij letter c. Ingeval van bacheloropleidingen die een compensatieregeling kennen impliceert het vereiste van de togavariant dat in ieder geval voor zogenoemde kernvakken van de masterafstudeerrichtingen een voldoende moet zijn behaald, d.w.z. het cijfer 6.0 of hoger. Raadpleeg voor meer informatie [Toelating en aanmelding masteropleiding](#).

⁵¹ Deze kennis, inzicht en vaardigheden zijn neergelegd in de eindkwalificaties van de opleiding zoals beschreven in hoofdstuk 2 van de OER van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht.

Hiertoe beoordeelt de toelatingscommissie of de verzoeker over voldoende kennis, inzicht en vaardigheden beschikt op hetzelfde niveau als een bachelorgraad of een verwante bachelorgraad als genoemd in artikel 5.2.1. Eventueel onder nader te stellen voorwaarden.

De toelatingscommissie beoordeelt, indien van toepassing, of de verzoeker voldoet aan de kwalitatieve (selectie-eisen) als genoemd in artikel 5.2.4.

5.2.3 Engelse taal en Nederlandse taal

5.2.3.1 Ter nadere uitwerking van artikel 2.8 inzake de beheersing van de onderwijstaal dient de student die toegelaten wil worden voor een Engelstalige master te beschikken over één van de volgende diploma's of te voldoen aan:

- een diploma van een in het Engels onderwezen [International Baccalaureate](#) (of een IB diploma met "English A");
- een diploma middelbaar of hoger onderwijs voltooid in Australië, Canada (met uitzondering van Franstalige opleidingen in Canada), Ierland, Malta, Nieuw Zeeland, Singapore, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten of Zuid-Afrika;
- een diploma van een in het Engels onderwezen opleiding in het wetenschappelijk onderwijs voltooid aan een Nederlandse researchuniversiteit (wo);
- een diploma van een in het Engels onderwezen vierjarige opleiding in het hoger beroepsonderwijs voltooid aan een Nederlandse hogeschool (hbo);
- een vwo-diploma.

5.2.3.2 Indien de student die toegelaten wil worden niet voldoet aan de vereisten onder artikel 5.2.3.1, kan het taalniveau worden aangetoond met een van de volgende tests:

- IELTS 6.5; waarbij iedere afzonderlijke deelscore minimaal een 6.0 bedraagt;
- TOEFL (internet based) 90 waarbij iedere afzonderlijke deelscore minimaal 20 bedraagt;⁵²
- Cambridge English Exam C2 Proficiency, of C1 Advanced met overall score 180, waarbij iedere afzonderlijke deelscore 169 bedraagt.

Bij de aanmelding voor de opleiding mag de test niet langer dan twee jaar geleden zijn afgelegd.

5.2.3.3 Ter nadere uitwerking van artikel 2.8 inzake de beheersing van de onderwijstaal dient de student die toegelaten wil worden voor een Nederlandstalige master te beschikken over één van de volgende diploma's of te voldoen aan:

- een diploma voortgezet of hoger onderwijs onderwezen in het Nederlands;
- een afgerond TUL examen georganiseerd door de Universiteit Leiden van niveau TUL gevorderd;
- een Certificaat Nederland als Vreemde Taal, niveau Educatief Startbekwaam of niveau Professioneel.

5.2.3.4 *Niet van toepassing.*

⁵² Zie ook de vergelijkingstabel: [english-test-equivalencies.pdf \(universiteitleiden.nl\)](#).

5.2.4 **Kwalitatieve toelatingseisen (selectie-eisen)**

5.2.4.1 Naast de eisen genoemd in artikelen 5.2.1 en 5.2.2 gelden voor de opleiding krachtens artikel 7.30b tweede lid de volgende kwalitatieve toelatingseisen:

- a. Verzoeken tot toelating voor het daaropvolgende studiejaar dienen te zijn ingediend voor een in de 'regeling toelating' vast te stellen datum.
 - b. Bij aanmelding c.q. het verzoek tot toelating dienen tevens te worden ingediend:
 - een uitgebreid curriculum vitae inclusief behaalde resultaten voor de vakken van de vooropleiding(en);
 - een Nederlandstalige motivatiebrief waarin de student zijn academische achtergrond schetst en de motivatie aangeeft om de masteropleiding te volgen en eventueel de rol die de master in de voorgenomen carrière speelt of kan spelen.
 - c. De toelatingscommissie beoordeelt de ingediende verzoeken op toelaatbaarheid en brengt een rangorde aan. Alleen tijdig ingediende verzoeken worden in de rangorde opgenomen.
 - d. De rangorde wordt bepaald door weging van:
 - (d.1) de behaalde resultaten in de bacheloropleiding op basis waarvan toelating wordt gevraagd, en
 - (d.2) het cv en relevante extracurriculaire ervaring, en
 - (d.3) de inhoud van de motivatiebrief.
- Bij de beoordeling worden de criteria in onderlinge samenhang gezien.
- e. Het faculteitsbestuur of de toelatingscommissie willicht de verzoeken tot toelating in volgens de door haar conform letter c. vastgestelde rangorde.

Artikel 5.3 *Niet van toepassing.*

Artikel 5.4 **Premasters en educatieve module**

5.4.1 *Niet van toepassing.*

5.4.2 *Niet van toepassing.*

5.4.3 De student aan wie de graad Bachelor of Master in het wetenschappelijk onderwijs is verleend en die voldoet aan de gestelde eisen inzake voldoende verwantschap, kan worden ingeschreven met alleen het oogmerk de educatieve module te volgen en af te ronden teneinde daarmee een beperkte tweedegraads bevoegdheid te behalen.

5.4.3 De educatieve module behoort tot de verantwoordelijkheid van de examencommissie van het ICLON.

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1 Studievoortgangadministratie

- 6.1.1 Het faculteitsbestuur⁵³ registreert de individuele studieresultaten van de studenten.
- 6.1.2 De student kan op elk gewenst moment diens studieresultaten inzien in het studievoortgangssysteem.⁵⁴

Artikel 6.2 Introductie en studiebegeleiding

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten.

Artikel 6.3 Begeleiding van de scriptie /het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van een opleiding

- 6.3.1 De student maakt met de eerste beoordelaar een planning voor de scriptie /het eindwerkstuk/het afstudeerverslag/het eindwerk van een opleiding zoals bedoeld in artikel 3.3.2. Deze planning is afgeleid van de studielast die voor deze onderwijseenheid in de Studiegids is vastgelegd.
- 6.3.2 In de planning bedoeld in artikel 6.3.1 is tevens de frequentie van de begeleiding en de wijze waarop de begeleiding wordt gegeven vastgelegd.

Artikel 6.4 Topsport

Aan studenten die topsport bedrijven, wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen zoals opgenomen in de [Regeling Financiële Ondersteuning Studenten](#), deel III van het College van Bestuur.⁵⁵

Artikel 6.5 Handicap of chronische ziekte

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de handicap of chronische ziekte met zich meebrengt aan te passen.⁵⁶ Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking

⁵³ In casu het Onderwijs Informatie Centrum (OIC).

⁵⁴ D.w.z. een student kan het gehele jaar door via uSis de eigen studieresultaten inzien. Indien nodig wordt of op instigatie van de faculteit of op het verzoek van de student een uitdraai gegeven.

⁵⁵ Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de topsportomstandigheden van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

⁵⁶ [Protocol studeren met een functiebeperking](#)

van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

Artikel 6.6 Buitenlandverblijf en stage

Voor studenten die ten gevolge van een door de examencommissie goedgekeurd buitenlands studieverblijf of een goedgekeurde stage aantoonbare studievertraging zouden ondervinden, wordt voor zover als redelijkerwijs mogelijk is een regeling getroffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Hoofdstuk 7 Evaluatie van het onderwijs

Artikel 7.1 Evaluatie van het onderwijs

Het onderwijs in de opleiding wordt (onder meer) als volgt geëvalueerd:

- door jaarlijkse vakevaluaties van de bacheloronderwijseenheden;
- door studentenpanelgesprekken;
- door de exit-enquête onder afstuderende studenten;
- door de alumni-enquête onder afgestudeerden;
- door de jaarlijkse opleidingsjaarverslagen;
- *in het kader van de accreditatie*: door de op te stellen kritische zelfreflecties, de uit te voeren mid-term review en de instellingstoets;
- door ad hoc (project)evaluaties onder verantwoordelijkheid van het faculteitsbestuur.

De opleidingsdirecteur stelt de opleidingscommissie op de hoogte van de uitkomsten van de evaluatie.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Wijziging

- 8.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na voorafgaande instemming van de faculteitsraad of de opleidingscommissie,⁵⁷ afhankelijk van de betrokken onderwerpen, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
- 8.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.
- 8.1.3 Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.2 Bekendmaking

Het faculteitsbestuur draagt zorg voor bekendmaking van deze regeling en van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken via de Studiegids en/of de universitaire website.⁵⁸

Artikel 8.3 Geldigheidstermijn OER en overgangsregelingen

- 8.3.1 De Onderwijs- en examenregeling geldt voor de duur van één studiejaar.
- 8.3.2 Indien één of meer onderwijseenheden, behorende tot de verplichte onderwijseenheden (vgl. artikel 3.1.1) ten tijde van de eerste inschrijving van de student voor de opleiding, niet langer worden aangeboden, kunnen voor deze onderwijseenheden overgangsregelingen worden getroffen. Zo nodig wijst de examencommissie vervangende onderwijseenheden aan.⁵⁹

Artikel 8.4 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2026.

⁵⁷ Conform de bevoegdheden van de faculteitsraad en de opleidingscommissie als omschreven in de artikelen 9.38 respectievelijk 9.18 van de wet.

⁵⁸ Deze regelingen worden geplaatst op de facultaire website.

⁵⁹ Zo nodig worden onderwijseenheden aangewezen die door een andere instelling worden aangeboden. Overgangsregelingen zijn te raadplegen via de opleidingsspecifieke studentenwebsite.